

Дата: 02.05.2022

Група: ТУ-1

Предмет: Інформаційні системи і технології в комерційній діяльності

УРОК № 39

ТЕМА: Основні принципи роботи програми 1С: Бухгалтерія 8

МЕТА:

- Ознайомити учнів з можливостями програми 1С: Бухгалтерія 8.
- Вивчити основні поняття та визначення програми
- Сформувати в учнів логічне мислення, пізнавальних інтересів, навиків роботи на комп'ютері, роботи з АРМ бухгалтера
- Сприяти всебічному розвитку особистості;
- Виховувати інформаційно-освічену людину.

1С: Підприємство являється системою програм для автоматизації різних областей економічної діяльності підприємств. Ця система програм умовно поділяється на **Технологічну платформу і Конфігурації**.

Технологічна платформа являє собою різні механізми, які використовуються для автоматизації економічної діяльності і не залежать від конкретного законодавства і методології обліку.

Крім механізмів, вона включає в себе 3 основних функціональних компоненти: *бухгалтерський облік, оперативний облік та розрахунки*. Інформацію по їх поняттях ми розглянемо нижче.

Конфігурації являють собою саме прикладні рішення. Кожна конфігурація зорієнтована на автоматизацію оприділеної сфери економічної діяльності і відповідає прийнятому законодавству.

1. Конфігурація 1С: Бухгалтерія 7.7

- 1С: Бухгалтерія - мабуть, найбільш відома з усіх конфігурацій 1С версії 7.7. Призначена для ведення бухгалтерського обліку (управлінського та / або податкового обліку). Також існує конфігурація 1С: Бухгалтерія УСН 7.7. Це різні конфігурації. Часто люди, малознайомі з програмами 1С: Підприємство, називають будь-яку конфігурацію 1С 1С: Бухгалтерією, наприклад, 1С: Торгівля + Склад не має відношення до бухгалтерського обліку, однак, помилково часто називається 1С: Бухгалтерією.
- 1С: Торгівля і Склад 7.7 - призначена для ведення торгового обліку. Можливо ведення обліку по декількох юридичних особах. Існує можливість підключення зовнішнього торгового устаткування.
- 1С: Зарплата і Кадри 7.7 - призначена для ведення кадрового обліку і розрахунку зарплати.
- 1С: Комплексна автоматизація (1С: Бухгалтерія + Торгівля + Склад + Зарплата + Кадри) - об'єднує в собі функціонал конфігурацій 1С: Бухгалтерія 7.7, 1С:

Торгівля і Склад 7.7 і 1С: Зарплата і Кадри 7.7. Призначена для комплексного ведення обліку на підприємстві

- 1С: Виробництво, Послуги, Бухгалтерія - призначена для ведення бухгалтерського обліку на підприємствах, що надають послуги або провідних виробничу діяльність.
- Інші типові конфігурації - існує також безліч інших, менш універсальних (а, отже, і менш поширених) типових конфігурацій. Призначені або для специфічних податкових режимів (наприклад вже згадана ССО, 1С: Платник податків, 1С: Кошти, всілякі типові для бюджетних організацій, 1С: Військова частина і т. п.), або для організацій з інших держав (Україна, Казахстан).

2. Основні поняття в системі 1С:Підприємство 7.7

Адміністрування. Переважно використовується в мережевих версіях системи. В процесі адміністрування вирішуються такі задачі, як контроль за дотриманням прав доступу до системи, підтримка і відновлення цілісності даних, і деякі інші.

Поняття Конфігурації. Конфігурацією в системі 1С:Підприємство називають сукупність трьох взаємопов'язаних частин: структури метаданих, набору користувацьких інтерфейсів і набору прав.

Метаданими ("даними про дані") називають сукупність об'єктів метаданих, налаштованих на збереження і обробку інформації про господарську діяльність конкретного підприємства.

Користувацький інтерфейс - це сукупність команд головного меню і панелей інструментів, налаштованих на роботу з конкретними об'єктами даних - документами, довідниками, журналами і т.д. Як правило, користувацький інтерфейс створюється для певної категорії користувачів. Ціль створення - забезпечити швидкий доступ користувачів до тієї інформації, яка необхідна їм в залежності з їх обов'язками.

Права оприділяють повноваження користувачів на роботу з інформацією, яка обробляється в системі. Сукупність пред'явлених користувачеві прав пред'являється, як правило, колом його обов'язків.

Поняття компонент бухгалтерський облік, оперативний облік, розрахунки

Поняття компоненти "Бухгалтерський облік" включає в себе:

- **бухгалтерські рахунки**
- **операції і проводки**
- **субконто**
- **типові операції**
- **коректні проводки та журнали проводок і операцій.** Більш детальніше описується нижче.

Поняття компоненти "Оперативний облік" включає в себе:

- **Регістри** - використовуються для аналізу залишків і руху засобів. Регістри оперативного обліку є внутрішнім механізмом конфігурації 1С: Підприємства і користувач (менеджер, продавець) безпосередньо з ними не працює. Регістри автоматично змінюються документами при їх проведенні. Дані реєстрів використовуються системою при побудові різних звітів про наявність та рух коштів.

Регістри в конфігурації використовуються для підтримки складських запасів, взаєморозрахунків і т. д.

- **Точку актуальності** використовують для роботи в реальному часі. ТА фактично відповідає поточному моменту часу з точки зору роботи ІС: Підприємства. Під роботою в реальному часі розуміється проведення документів безпосередньо в момент здійснення господарської операції, наприклад, при відвантаженні товару, виписці рахунку і т. д. Це дозволяє системі при проведенні документа контролювати правильність здійснення операції, наприклад, наявність товарів на складі. При проведенні документа, ТА переставляється на проведений документ. Зазвичай ТА відповідає останньому проведеному документу.

Зрозуміло, існує можливість проведення документа заднім числом, з одного боку, і отримання результатів на будь-який момент часу - з іншого. Однак одержання підсумків на поточний момент (на ТА), виконується швидше, ніж на будь-який інший момент.

Поняття компоненти "Розрахунки" включає:

- **Види розрахунків.** Для опису формул розрахунків, але якими виконуються ті чи інші обчислення, служить поняття видів розрахунку. На етапі конфігурування можна описати необмежену кількість видів розрахунку. На відміну від довідників, журналів розрахунку та документів, за поняттям виду розрахунку не лежить «реальних» даних - це не більше ніж алгоритм обчислення, що оперує даними журналів розрахунку, документів і довідників. Алгоритм види розрахунку описується за допомогою вбудованого мови. Типовими прикладами видів розрахунку являються «нарахування по окладу», «прибутковий податок», «розрахунок амортизації» та ін.
- **Групи видів розрахунків.** Для того щоб при тих чи інших розрахунках можна було оперувати не тільки результатами щодо конкретних видів, але і результатами за кількома видами об'єднаних певним принципом, служить поняття груп видів розрахунку. У системі може бути визначено неоприділену кількість груп розрахунків, прикладами яких можуть служити: «нарахування, оподатковані податком», «вхідні до розрахунку середньої зарплати», «оподатковані виконавчим листом» ...
- **Журнали розрахунків.** Для перегляду і редагування результатів розрахунку, а також для зберігання їх передісторії в системі використовуються журнали розрахунків. Основною властивістю журналу розрахунків є його приналежність того чи іншого довідника системи. Такий довідник називається довідником об'єктів розрахунку. Для одного довідника може бути створено декілька журналів розрахунку, кожен з яких буде містити дані певної області.
- **Календарі.** Для ведення робочого графіка підприємства або сторонніх організацій, для обліку робочого часу співробітників різних категорій в системі ІС: Підприємство служать календарі. При конфігуруванні можна створити необмежене число, описавши правила їх заповнення. Прикладами календарів можуть служити: календар робочого графіка підприємства (де відзначені вихідні та робочі дні); календар роботи банку, через який здійснюються взаєморозрахунки ...

3. Базові поняття програми 1С:Бухгалтерія 7.7

Поняття і основні терміни, які слід знати, працюючи з програмою.

Константи. Служать для представлення ІБ постійної (практично не змінної) чи умовно постійної (змінної, але з великим періодом) інформації. Прикладом слугує інформація про організацію, на якому ведеться облік: назва організації, його юридична і поштова адреса, дані про керівників, величина ПДВ і т.д.

Операції і проводки. Операції використовують для відображення господарських операцій. Кожна з них складається з проводок, які окремо без операцій існувати не можуть. Кожна проводка належить одній операції і, в свою чергу, може складатись з однієї чи кілької частин, які називають кореспонденціями. Проводки, що містять кілька кореспонденцій, називають тяжкими. Операція включає в себе не лише проводки, але і загальну частину: зміст операції, її загальна сума, дата, номер, другі реквізити.

Документи. Для відображення любых господарських операцій, а також для управління розрахунками і даними служать документи. Набір документів в програмі співпадає з набором реальних первинних документів, що використовуються на підприємстві: платіжні доручення, рахунки-фактури, прихідні і видаткові накладні тощо. Всі документи типової конфігурації програми налаштовані для ведення обліку відповідно з прийнятими на даний час нормативними актами по бухгалтерському обліку. Кожен документ може мати декілька форм відображення. Екранна форма слугує для вводу реквізитів документа. Друкована форма представляє собою еквівалент документа, отриманий після його роздруку на принтері. Електронна форма являється представленням документа в иді файла внутрішньої пам'яті. Документи формують операції введені вручну.

Журнали. Їх використовують для збереження і перегляду інформації про операції, проводки і документи в програмі 1С:Бухгалтерія. Є 3 основних типи журналів: журнал операцій, журнал проводок, журнал документів.

Субконто. Для позначення набору значень, що використовують для ведення аналітичного обліку по бухгалтерським рахункам, в програмі вводиться таке поняття як субконто. Як субконто виступають об'єкти, по яких в організації ведеться аналітичний облік: основні засоби, матеріали, товари, контрагенти і т.д. Субконто поділяється на види - сукупність об'єктів конкретного типу, які використовуються для ведення аналітики. Види використовують для налаштування аналітичного обліку по рахунках в бухгалтерії. При введенні проводок для рахунків, по яких заданий аналітичний облік, вводиться значення субконто відповідно до їх типу.

Довідники. Це інформаційні об'єкти, призначені для збереження відомостей про однотипні елементи, які використовують при операціях і підготовки документів. Є 2 види довідників: довідники для кожного виду субконто, наприклад "Основні засоби", "Номенклатура" і т.п., і допоміжні, наприклад "Одиниці виміру", "Норми амортизації" тощо.

Типові операції. Це спосіб автоматизованого вводу рутинних, часто повторюваних операцій чи операцій, супроводжених однотипними обчислюваннями. Він заснований на застосуванні шаблону типової операції, в якому задається структура операції: її загальна частина, проводки, їх зміст і друга постійна інформація. Шаблони готуються користувачем заздалегідь, або шаблони, які доставлені в конкретній конфігурації програми. При введенні операції за допомогою шаблону програма запитує

значення відсутніх реквізитів операцій (субконто, валюта...) і розраховує суми проводок по заданих в шаблоні формулах.

Коректні проводки. Вони використовуються для перевірки проводок. Список коректних проводок підготовляється заздалегідь користувачем на основі відомої інформації по методології виконання правильного бухобліку. При вводі операцій, якщо установлений певний параметр, програма перевіряє проводки операцій, використовуючи список коректних проводок. При відсутності інформації про дану проводку в списку користувачеві видається відповідне повідомлення.

Звіти. Використовуються для аналізу бухгалтерських висновків і руху засобів по рахунках, а також формування даних для податкових та інших інспекцій (баланс, звіти в позабюджетні фонди і т.д.).

4. Етапи роботи з програмою

Є 2 етапи роботи користувача з програмою - ***конфігурація, поточна робота з інформаційною базою.***

На етапі конфігурації виконується налаштування різних режимів роботи програми в відповідності з особливостями конкретного підприємства. Тут можна вносити зміни в інтерфейсні компоненти програми: меню, панелі інструментів, діалогові вікна.

На другому етапі виконується безпосередня робота по веденні бухобліку: виконується введення документів і операцій, вводиться значення констант і заповнюються довідники субконто, друкуються документи, формуються різні звіти і т. д.

Основою роботи в програмі є створення облікової бази підприємства, яка дозволить реєструвати усі господарські операції організації. На основі яких будь-якому бухгалтеру стає зручно формувати звіти. Крім цього робота з базою можлива як в мережі так і перенесення її на інший носій.

5. Основні принципи бухгалтерського обліку в програмі 1С:Бухгалтерія 7.7

В типовій конфігурації використовують план рахунків, який називається "Основний".

Бухгалтерський облік на балансових рахунках виконується за принципом подвійного запису - сума проводки одночасно відображається по дебету одного рахунку і кредиту іншого.

Рахунки можуть бути активними, пасивними чи активно-пасивними. Активність рахунку оприділяє відображення залишків по рахунку. Активний рахунок завжди має дебетовий залишок, пасивний - кредитовий залишок. Активно-пасивний рахунок може мати будь-який залишок.

Термін "план рахунків" програми включає в себе не лише список використаних рахунків, але й налаштування рахунків на ведення аналітичного, кількісного і валютного обліку.

В програмі 1С 7.7 використовують звіти типів: стандартні, регламентовані і спеціалізовані.

Стандартні звіти входять в склад типової конфігурації і призначені для формування бухгалтерських висновків в різних розрізах длялюбих рахунків і видів субконто.

Регламентовані призначені для представлення звітних документів в податкові органи і державні соціальні фонди. Їх склад і вміст визначаються нормативними документами державних органів, щоквартально обновляються фірмою "1С" і розповсюджуються серед зареєстрованих користувачів програми 1С:Бухгалтерія 7.7.

Спеціалізовані звіти складаються в конкретній конфігурації для даного підприємства і переважно зорієнтовані на певний розділ бухобліку і певне налаштування плану рахунків.

Необхідний режим роботи вибирається самим користувачем в момент запуску програми.

Домашнє завдання:

1. Законспектувати матеріал уроку
2. Підручник (варіанти підручників знаходяться в посиланнях біля конспектів уроків):
  - 1) Крисюк В.І. Бухгалтерський облік з використанням компютерних технологій: на прикладі програми « 1С Бухгалтерія 7,7 для України» - §1.1.
  - 2) Засадна О.Х. Бухгалтерський облік основних господарських операцій в 1С Бухгалтерія 7.7 – розділ 1